

YSK temize mi çıktı?

Yüksek Seçim Kurulu (YSK) sandıkların birleştirilmesi/taşınması üzerine nihayet iktidarın talepleri ve baskısıyla değil Anayasa ile uyumlu bir karar aldı ve birdenbire abidesi dikilecek bir bağımsız yüksek yargı organı muamelesi görmeye başladı. Bu kadar ucuz mu? (Eğer bu kararı almasaydı, seçim iptalleriyle ilgili sayısız başvuruyla boğuşmak zorunda kalacak ve Kurul'un varlığı/işlevi içte ve dışta -AİHM- tartışma konusu olacaktı).

Peki CHP Genel Sekreteri'nin, YSK'nın Cumhurbaşkanı'nın 7 Haziran seçimlerindeki Anayasa ihlallerini görmezden gelen tutumunu yok sayarak YSK'ya son kararı üzerine övgü düzmesine ne demeli? Üstelik de tam da bizim Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurumuz üzerine 7 Haziran seçimlerinde YSK ve RTÜK'ün Anayasal görevlerini yerine getirip getirmediği halen Başsavcılıkça bir ön soruşturmaya konu yapılmışken? Ya da tam da bu sırada Umut Oran'ın yurt dışındaki seçmenlerin oy kullanma sürelerine ilişkin olarak YSK'nın AKP oy oranının yüksek olduğu ülkelerde daha uzun süre oy kullanma hakkı tanıyıp daha fazla sandık kurulmasına sağlayan kararları konusunda yaptığı ciddi bir suçüstü durumu (ve doğrusu aynı zamanda güçlü bir araştırmacı gazetecilik örneği) ortaya çıkarken?

Şimdi gelin bir özet alıntı yaparak YSK ile ilgili suç duyurumuzun içeriğine bakalım:

“YSK, Anayasanın 79'uncu maddesinde yer alan “Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikâyet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ... görevi Yüksek Seçim Kurulundur” şeklindeki düzenleme ile Anayasa tarafından görevlendirilmiş bir kurumdur. Aynı Anayasa'nın 105. maddesi (Cumhurbaşkanının “sorumluluk ve sorumsuzluk hali” maddesi) gerekçe gösterilerek, üstelik bu madde yanlış bir yoruma tâbi tutularak YSK'nın görevini Anayasanın emrettiği şekilde yerine getirmekten kaçınması söz konusu olamaz. YSK ya “serbest, eşit, gizli, genel oy” esaslarının yönetim ve denetimi görevini yerine getirerek seçimlerin dürüstlüğüne hâlel getiren eylemleri durdurmak, ya da bu şartlar altında seçimlerin dürüst bir şekilde gerçekleştirilmesi imkanı kalmadığını kamuoyuna duyurmak ve görevini yapamamanın gereğini yerine getirerek görevden çekilmek durumundadır.

(...) Görüldüğü üzere, Cumhurbaşkanının sorumsuz, keyfi, hukuksuz, Anayasa ve yasalara

aykırı, seçim hukukunu ihlal eden fiillerinin gerisinde Anayasanın 79'uncu maddesi ile YSK'ya verilen görevlere aykırı olarak verilmiş red kararları ve eylemsizliklerin azımsanmayacak bir payı bulunmaktadır. Bu nedenlerle YSK'nın 5 Mayıs 2015 tarihli başvurmuz üzerine tarafımıza ilettiği 7 Mayıs 2015 tarih 828 sayılı kararı, 236 ve 291 sayılı kendi genel kararlarına aykırıdır. (828 sayılı karara karşıoy yazan -bu bir ilkti- iki üyenin uyarıları da bizim başvuru gerekçelerimiz yönündedir). YSK'yı Anayasayla kendisine verilmiş görevlere, kendi 236 ve 291 sayılı kararlarına uymaya ve bunlara uyulmasını sağlamaya, özetle denetim görevini eksiksiz yerine getirmeye davet etmek üzere Cumhuriyet Başsavcılığınızın bir soruşturma başlatması, serbest ve eşit koşullarda yapılacak bir seçim güvenliğini sağlamak ve hak ihlallerini önlemek açısından elzem görünmektedir.

(...) Her durumda, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığını, Anayasanın 79. maddesinin emrettiği görevleri, seçim yasasının 64. maddesinin gereğini, kendi 236 ve 291 sayılı kararlarını yerine getirmeyen, dolayısıyla seçimleri yönetim ve denetim görevinden kaçınan Yüksek Seçim Kurulu'nu ve radyo televizyon yayınlarını denetlemeyerek yayın adaletini denetleme görevinden kaçınan Radyo Televizyon Üst Kurulu'nu soruşturmak ve gerekirse Yargıtay'da haklarında dava açmak üzere Başsavcılığınızı göreve davet ediyor ve ilgili Kurullar hakkında suç duyurusunda bulunuyorum."

Biz bu suç duyurusundan önce Anayasa Mahkemesi (AYM)' ne de bireysel başvuru hakkımızı kullanmış ve "Cumhurbaşkanının sözleri ya da eylemleri, şikayet ve itiraz konusuysa; bu şikayet, siyasal katılım, seçme ve seçilme haklarını ihlale dayanıyorsa, YSK'nın bu denetimden kaçması, kamu gücü tarafından hak ihlalidir. YSK'den talep edilen Cumhurbaşkanı'nın faaliyetlerini denetlemesi değil, "serbest, eşit, gizli, genel oy" un ve bu konudaki hak ihlalinin denetimidir" diyerek AYM'nin bu konuda bir karar almasını istemiştik.

İlginç olan nokta şuydu: AYM, YSK ile ilgili bireysel başvurmuzu, YSK kararlarının nihai olduğunu gerekçe göstererek görüşmeyi reddetmişken, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı başvurmuzu ciddiye alıp bir ön soruşturma başlatmıştı. Bundan birşey çıkmasını beklemiyor olsak da, bu soruşturma, AYM'nin asıl oyuncu olması gereken bir Anayasa ihlali konusunda oyun alanını terketmesini daha da görünür kılmıştır. Kuşkusuz AYM'nin yetkisizlik kararı bizim için "iç hukuk yollarını tüketmek" anlamına geldiği için bunun tarafımızca AİHM'e götürülmesi yolu da açılmış olmaktadır.

Aslında bugün partilerin seçim bildirgelerinden söz edecektim. YSK daha güncel bir hal aldığı için konu kaydı. Bakalım haftaya başka güncellikler sırayı alacak mı? Şimdiden bugünkü konumuzla bağlantılı Anayasa'nın 105 ve 6. maddelerinin bana göz kırptığını görüyorum!

haber.sol.org.tr/yazarlar/oguz-oyan/ysk-temize-mi-cikti-131781